Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 6 август 1969 йил, чоршанба • № 181 (14.344). • Баҳоси 2 тийин.

Тажриба ва ташаббус

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ

Колхозимиз йирик пахтакор хўжаликлардан бири. Деҳқонларимиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб туҳфа тайёрлаш мақсадида бу йил пахтанинг ялпи ҳосилини бултургидан 812 тонна кўпайтиришга аҳд қилишган. Улар сўзларининг устидан чиқиш учун ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар, мўл ҳосил етиштириш учун барча тадбирларни пухталик билан амалга оширмоқдалар. Ғўзанинг ривожланишидаги кечикишга экинни сифатли парвариш қилиш орқали барҳам бермоқдалар.

1924 гектар майдонда пахта етиштирамиз. Мўл ҳосил учун курашдаги муҳим омиллардан бири шу бўлдики, ҳамма майдондаги ғўза кўндалангига қирқилди. 60 сантиметрли схема бўйича экилган барча майдонда 60x50 сантиметрли квадратлар ҳосил қилингач, ғўза туплари ўз вақтида ростлаб чиқилди. Яганалаш энг қулай агротехника муддатларида ўтказилди. Ҳозиргача ғўза қатор оралари узунасига 3,7 ва кўндалангига 2,8 марта культивация қилинди. Ерга ҳайдаш ва чигит экиш олдидан анча ўғит солинган эди. Ҳаво паст келаётганини ҳисобга олиб ғўза ўсиш ва ривожланиш даврида нормал озиқлантирилди. Ҳар гектар майдонда ва ҳар бир қаторда кўчат тўла бўлиши таъминланди. Барча бригадаларда тўла гектарлар бўлишига эришилди.

Бизнинг шароитимизда ғўзани суғориш катта аҳамиятга эга. Пахта майдонимизнинг кўпчилик қисмида сизот сувлар юза жойлашган. Шунинг учун ҳар жой-ҳар жойдан янги чуқур зовурлар олганмиз. Зах сувларни қочириш учун зарур тадбирлар кўряпмиз. Суғорилган пайкалларнинг тупроғи етилиши билан қатор ораларини майин қилиб юмшатиб боряпмиз. Ана шундай сифатли парвариш қилинаётган ғўзаларимиз ғовламай яхши ривожланяпти. Ғўзаси текис кўсак олмаётган карта қолмади. Ҳидир Мелиев, Қозоқ Усмонов, Имомқул Самандаров, Элмурод Тўймаев, Файзулла Ҳайитмуродов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда деярли барча майдондаги ғўзанинг ҳар тупида ўртача 3,5-4 тадан бўлиқ кўсак бор.

Мавжуд майдондаги экинни саратон суви билан бир марта суғордик. Ҳаво салқин бўлгач асадда ғўзани фақат «шарбат» оқизган ҳолда суғормоқдамиз. Бунинг учун ҳар бир бригадада ва картада кўплаб маҳаллий ўғит тўплаётирмиз. 12 та автомашина ва 10 та тележка молхоналардан, хонадонлардан маҳаллий ўғит ташишга сафарбар этилган. Ҳар куни қанча гўнг ташиш графиги тузиб чиқилган. Ҳар бир шонани гулга ва гулни кўсакка айлантириш тугунчаларни тўла сақлаб қолиш учун шу кунларда ғўза қатор ораларининг юмшоқ ҳолда бўлишини таъминлаш талаб қилинади. Шу муносабат билан ғўза қатор ораларини ишлаётган культиваторлар сонини 53 тага етказдик. Культиваторларга тўсқичлар ўрнатдик, иш органларини ўраб, экинга зарар етказмайдиган қилдик. Ҳар бир механизаторга маълум карталарни бириктиб қўйганмиз. Улар мавжуд кўчатнинг ҳаммасини ҳосил етилгунча сақлаб қолиш мажбуриятини олганлар.

Биз ҳосилга-ҳосил қўшиш тадбирларини пухта амалга оширар эканмиз, ишни яхши ташкил этишга, меҳнат унумини оширишга қаратилган бир қатор тадбирларни кўрмоқдамиз. Колхоз мутахассислари, экономистлари ёрдами билан колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш, далачилик бригадалари ва чорвачилик фермаларидаги ишларни нормалаштириш ҳамда тарифлашни қайтадан белгилаб олдик. Механизаторларга уларнинг иш стажи, малакасига қараб ҳақ тўланадиган бўлди. Тариф ставкаси уч группага бўлинди. Чунончи, беш йиллик стажга эга бўлган механизаторларга 6 процент, ўн йиллик стажга эга бўлган механизаторларга 8 процент, ўн беш йиллик стажга эга бўлган механизаторга 10 процент ва ўн беш йиллик ҳамда ундан ортиқ иш стажига эга бўлган механизаторларга 15 процент қўшимча ҳақ тўлаш тартиби жорий этилди. Бу тадбир яхши натижа беряпти. Ғўза парваришининг сифати тубдан яхшиланди. Хусусан культивацияда яхши кўрсаткичларга эришиляпти. Кўпчилик механизаторлар нормани ошириб бажаряптилар. Айни вақтда ишни юқори сифатли қилиб адо этмоқдалар. Ҳамма жойда ғўза қатор ораларини сифатли юмшатиб боришни таъминлаётган механизаторлар рағбатлантирилмоқда.

Сув—ғўзанинг қон томири. Лекин айни пайтда ғўзага керагидан ортиқ сув бериш жуда ҳам зарарлидир. Ортиқча сув ичган ғўзанинг ҳосил олиши кечикади. Бунга йўл қўймаслик учун ғўзани оби-тобида суғориш шарт. Биз бунга алоҳида эътибор беряпмиз. Ҳар бир бригадада суғориш устидан назорат қилувчи жамоатчи комиссиялар тузганмиз. Бу комиссияларнинг аъзолари тажрибали деҳқонлардан иборат. Ҳосилнинг тақдири асосан механизатор ва сувчининг қўлида, уларнинг ҳар иккиси ҳам баравар жавоб беради. Шу туфайли, механизаторнинг ишини сувчи, сувчининг ишини эса механизатор ўзаро контроль қилиб боради.

Пахтакорларимиз август ойида ҳам ғўза парваришини худди июль ойидагидек қизғин давом эттирадилар, ҳосилга ҳосил қўшиш чораларини кўрадилар. Бу, олинган юксак мажбуриятларни муваффақиятли бажаришнинг асосий гаровидир.

М. ЖЎРАЕВ,
Оқдарё районидаги «Москва» колхозининг раиси.

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКАЛАРАРО КЕНГАШИ

Тошкентда 5 августда меҳнаткашларнинг ғоявий-сиёсий тарбиясини янада кучайтириш масалалари юзасидан КПСС Марказий Комитети томонидан чақирилган республикалараро кенгаш очилди.

Кенгашда Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон Компартиялари Марказий Комитетларининг секретарлари ва Марказий Комитетлар пропаганда ҳамда агитация бўлимларининг мудирлари, шу республикалар комсомол Марказий Комитетларининг секретарлари, область, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, пропагандистлар ҳамда лекторлар, матбуот, радио ва телевидение ходимлари, армия сиёсий ходимлари, армия, авиация ва флотга кўмаклашувчи кўнгилли жамият республика ва область комитетларининг вакиллари, шунингдек Тошкент шаҳри идеология активи қатнашмоқда. (ЎзТАГ).

Фотолавҳалар

Жиззах районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари барча майдонларда пахтадан юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Улар августни ҳам зарбдор ой деб эълон қилишди ва ғўза парваришини янада кучайтириб юборишди. Бунга илғор сувчилар, хусусан тажрибакор миробИном Ҳасанов (юқоридаги суратда) ва моҳир механизатор Акбар Жўраев (пастдаги суратда) ўртоқлар ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Колхозда механизаторларнинг иши сувчиларнинг юмуши билан боғлаб олиб борилмоқда. Суғорилган майдонлар об-тобига келгач дарҳол культивация қилиниб, қатор оралари юмшатилади, ғўзанинг серҳосил бўлиб ўсиши учун шароит яратилади. Сиз бу суратда кўриб турган илғор пахтакорлар шу неча-кундузда ҳам фидокорона меҳнат қилиб, бошқаларга ўрнак кўрсатишяпти. Улар ғўзани пахта теримига қадар парвариш қиламиз, демоқдалар. Ташаббускорлар чақириғи колхоздаги барча пахтакорлар томонидан кенг қўллаб-қувватланмоқда.

А. Тўраев фотолари.

ДОН МЎЛ БЎЛДИ

Қамаши районидаги Карл Маркс номли совхоз Қашқадарёдаги энг йирик ғаллачилик хўжаликларидан бири. Совхоз Сурхондарё, Самарқанд ва Қашқадарё областларининг ғаллакор хўжаликларига уруғлик дон етказиб беради. Шу туфайли хўжаликда асосан уруғлик дон етиштирилади. Бу ерда ундирилаётган «Олтин буғдой», «Унумли арпа» ва бошқа элита навли, биринчи репродукцияли буғдой ҳамда арпанинг ҳар гектаридан олинадиган ҳосил жуда қимматли.

Ўтган йили хўжалик ғаллакорлари юқори кўрсаткичларга эришган эдилар. Ҳар гектар майдондан 13 центнердан дон олинган эди. Бу йил ҳам барча майдонда ҳосил мўл бўлди. Ҳар гектар ердан 14-16 центнердан сара дон йиғиштириб олинаётир.

Ҳозир совхозда ўрим-йиғим ишлари жадал давом этаётир. Барча техника ва транспорт воситалари, ишчи кучлари мўл дон ҳосилини ўриб-йиғиб олиш ва ташишга сафарбар қилинган. Совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти ғалла ўрим-йиғимини 25 иш кунида тамомлаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиққан эди. Иш қатъий график асосида олиб борилятти. Шу туфайли 20 минг гектар майдондаги ғалланинг 17 минг гектари ўриб-йиғиб олинди. Давлатга дон сотиш плани 130 процентдан ошириб адо этилди.

Совхоз далаларида 80 комбайн юқори унум билан ишламоқда. Механизаторларнинг унумли ишлаши, биронта ҳам ўрим агрегатининг тўхтаб қолмаслиги таъминланяпти. Кўчма ремонт устахонаси ташкил этилган. Унда зарур эҳтиёт қисмлар ва асбоблар бўлиб, бирон сабаб билан бузилган комбайн даланинг ўзида ремонт қилиняпти.

Ҳар бир комбайн билан бир кунда 16-19 гектар майдондаги ғалла ўриб-янчиб олинаётир. Улаш Эшмуродов, Жума Овлаев, Тошмамат Исмоилов, Тошмамат Дўсмонов, Мамат Суюнов, Султон Ғойибов каби пешқадам комбайнчилар ғалла ўрим-йиғимининг чинакам қаҳрамонлари бўляптилар. Уларнинг ғайрати туфайли кун сайин кўпроқ майдондаги ҳосил ўриб олиняпти, қабул пунктлари томон йўл олаётган ғалла карвонларининг кети узилмаяпти.

Ғалла ўрим-йиғимида қатнашаётганларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳам намунали ташкил этилган. Механизаторлар, шофёрлар ва ишчиларнинг унумли ишлаши ва яхши дам олиши учун қулай шароитлар яратилган. Кунига уч марта иссиқ овқат тайёрланмоқда, сабзавот ва полиз маҳсулотлари узлуксиз етказиб берилаётир. Тез-тез кино кўрсатилади, концертлар қўйиб берилади.

Хўжалик ғаллакорлари бу йил 25 минг тонна дон етиштириш ва унинг 15 минг тоннадан кўпроғини давлатга сотиш мажбуриятини олганлар. Бундан ташқари, 5 минг тоннадан ортиқ уруғлик дон тайёрланади. Фақат дон сотишнинг ўзидан хўжалик 2 миллион сўмдан ортиқ даромад қилади.

Совхоз директори Холбозор Хушвақтовнинг айтишича, ғаллакорларнинг моддий манфаатдорлиги, турмушининг фаровонлик даражаси йил сайин ошиб боряпти. Давлатга сотиладиган оддий доннинг бир центнери 9 сўм туради. Уруғлик доннинг бир центнерини эса давлат 18 сўм, элита навли доннинг центнерини 22 сўм 55 тийиндан қабул қилиб олади. Шунинг учун ҳам совхозда кейинги йилларда уруғлик дон етиштиришга катта эътибор беріляпти.

Ҳозирнинг ўзидаёқ келгуси йил ҳосили ҳақида ўйланяпти. Барча ҳайдов тракторлари сифатли ремонт қилинди. Сомони йиғиштириб олинган участкаларда кузги дон экиш учун ерни ҳайдаш бошлаб юборилди.

Бизнинг шароитимизда, дейди ўртоқ Х. Хушвақтов, кузги дон экишни 20 октябргача тамомлаш талаб этилади. Шундагина унинг ҳосили мўл бўлади. Кўп йиллик тажриба шундан далолат бермоқда. Агар бунга эришилмаса эрта кузда, октябрдан кейин ёғингарчилик бўлса далада тракторларнинг ишлаши қийинлашади. Экиш эрта тугалланса куздаги ёғингарчилик ерни кўпчитади ва барвақт экилган уруғ яхши униб чиқади ҳамда то совуқ кунлар бошлангунча ғалла майсалари ўзини тутиб олади, совуққа бардош берадиган бўлиб қолади.

Ҳа, Карл Маркс номли совхознинг миришкор ғаллакорлари, механизаторлари ва мутахассислари бу йилги мўл ҳосилни ўриб-йиғиб олиш ва давлатга топширишни жадал давом эттириш билан бир қаторда, ҳозирданоқ келгуси йил ҳосили ҳақида ўйламоқдалар. Чинакам деҳқонлар одатда шундай қилишади!

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

У. Ш. ҲУСАНОВНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши курашдаги хизматлари учун милиция кичик сержанти Умаржон Шодиевич Ҳусанов СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.
1969 йил, 5 август.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Т. АБДУВАЛИЕВНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши курашдаги хизматлари учун Тошкент область, Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз аъзоси Тожимамат Абдувалиев СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.
1969 йил, 5 август.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

З. Е. БОЖИГЕЕВА, И. Г. ОРЛОВСКАЯ ВА Е. П. ХАИТДИНОВАЛАРНИ «ЎТ ЎЧИРИШДАГИ ЖАСОРАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёнғин вақтида болаларни қутқаришда кўрсатган мардлиги, жасорати ва довюраклиги учун 1-республика руҳий-асаб касалхонасининг медицина ҳамширалари Зоя Егоровна Божигеева, Ираида Григорьевна Орловская ва санитар Евгения Павловна Хаитдинова СССР Олий Совети Президиуми номидан «Ўт ўчиришдаги жасорати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.
1969 йил, 5 август.
Тошкент шаҳри.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Дон тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари ва 1970 йил ҳосили учун етарли миқдорда уруғлик фонди жамғарганликлари учун қуйидаги районлар республика «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»га ёзиладилар:

Чироқчи райони (район партия комитетининг секретари **Ҳ. Файзиев**, район ижроия комитетининг раиси **Ш. Далиев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Ю. Абдураҳмонов** ўртоқлар).

Шаҳрисабз райони (район партия комитетининг секретари **С. Усмонов**, район ижроия комитетининг раиси **М. Муҳаммадиев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **С. Аметов** ўртоқлар).

Шўрчи райони (район партия комитетининг секретари **Э. Рустамов**, район ижроия комитетининг раиси **Х. Бегматов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **К. Бекмуродов** ўртоқлар).

Жарқўрғон райони (район партия комитетининг секретари **Ч. Алматов**, район ижроия комитетининг раиси **Ч. Боймуродов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **У. Маматхонов** ўртоқлар).

Термиз райони (район партия комитетининг секретари **Ж. Чориев**, район ижроия комитетининг раиси **Ҳ. Болтаев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **С. Саъдуллаев** ўртоқлар).

Оқдарё райони (район партия комитетининг секретари **Э. Хидиров**, район ижроия комитетининг раиси **А. Хабибов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Ҳ. Ҳакимов** ўртоқлар).

Задарё райони (район партия комитетининг секретари **А. Нормуҳамедов**, район ижроия комитетининг раиси **Ҳ. Йўлдошев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Ю. Қўлдошев** ўртоқлар).

Еттисой райони (район партия комитетининг секретари **И. Морозов**, район ижроия комитетининг раиси **А. Емишов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **З. Аҳмедов** ўртоқлар).

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ РУМИНИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ X СЪЕЗДИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан, КПСС Марказий Комитети секретари К. Ф. Катушев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси Руминия Коммунистик партиясининг X съездида қатнашиш учун 5 августда Москвадан Бухарестга учиб кетди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитети аъзоси, Белоруссия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. А. Сурганов, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Хабаровск ўлка комитетининг биринчи секретари А. П. Шитиков, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг Руминия Социалистик Республикасидаги элчиси А. В. Басовлар бор.

(ТАСС).

ҒЎЗА ПАРВАРИШИ АВЖИДА

Шу кунларда Нукус районидаги Жданов номли совхоз пахтакорлари ғўза парваришини кучайтирмоқдалар. Совхознинг Б. Полвонниёзов бошлиқ «Коммунизм» бўлими ўтган йили ҳар гектар ердан 26 центнердан ҳосил кўтарган эди. Бу йил бўлим азаматлари ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил кўтариш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар.

Айниқса Ержон Турдишев бошлиқ бригада аҳли 80 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил кўтариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Бу курашда механизаторлардан С. Дадабоев. У. Ержонов намунали меҳнат қилмоқдалар. Сувчилардан Ж. Арзиев, А. Бекмуродов ғўзаларга кечаю-кундуз сув тарамоқдалар.

Р. АБДУЛЛАЕВ.

Ишчи — улуғ ном

ЁҚУТ

У жинжалоқдек шишага этикетка ёпиштириб қўйди.

Касбининг бутун сирларини пухта эгаллаган Ёқут опа бармоқларининг чаққон ҳаракати, рояль клавишлари устида сузаётган моҳир созандани эслатарди.

Бир зумдаёқ унинг иш столидаги дорилар қутиси ўндан ортиб кетди. Инсон саломатлигининг посбонлари бўлган оқ халатли дори ижодкорлари, турли хил дори-дармонларни охирги марта кузатиб, махсус қутичаларга жойлашарди.

Белбоғига «Рутин» ва «Фитин» деб ёзилган мўъжизакор дорилар Иттифоқимизда биргина Тошкент фармацевтика заводидагина ишлаб чиқарилади. У Иттифоқимизнинг олис шаҳар ва районларига юборилади. Шунингдек, кўпгина хорижий мамлакатларга экспорт қилинади.

— Йилига ўн тонна рутин ва ўттиз тонна фитин тайёрланади, — дейди ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи Карим Алиев.

— Бу дориларни ўн ва йигирма граммли идишларга жойласангиз, бир тоннасининг ўзи сочингизнинг толасидан ҳам ортиб кетади, — дейди Ёқут опа.

Йигирма йилдан ошдики, Ё. Маликова шу даргоҳда муттасил ишлаб, ойлик ва йиллик ишлаб чиқариш нормаларини 120-130 процент адо этмоқда. У коммунистик меҳнат зарбдори.

Ёқут опа меҳри дарё, қалби офтоб аёллардан, заводдагилар унинг номини доимо ҳурмат билан тилга оладилар.

— Турмуш ўртоғимни урушга кузатиб, ишга келган эдим. Меҳнат билан овундим, жувонмарг уруш келтирган алам-ҳижронлар нари бўлди. Қизим Лаълихон билан йигирма йил дадасини йўлига кўз тикиб, умид қилдик. Мен онла тебратдим. Қизим ўқиб муаллима бўлди. У ҳозир чет тиллар педагогика институтида ўқитувчи.

Аёл кишининг бахти ҳам, қувончи ҳам фарзанд билан дейишади.

Тошкент зилзиласи туфайли оиламизга келган жароҳатларни бирга тортдик. Болаларимнинг меҳрини қозондим. Шуларни бир оғиз она деганини эшитсам олам-олам қувонаман. Турмушимиз яхши, тотув яшаяпмиз. Ахир аёл учун дунёда оналикдан ҳам улуғроқ бахт борми?

Унинг нуроний кўзлари намланди-ю, жимиб қолди.

Ёқут опа меҳнатда илғор, ўз касбининг моҳир устаси бўлиш билан биргаликда жамоат ишларида ҳам талайгина хизматлари бор. У бир неча йил Тошкент шаҳар Советининг депутати бўлди, заводдаги хотин-қизлар советида виждони буюргани-ю, қўлидан келганини аямади.

Партия ва ҳукуматимиз унинг меҳнатларини муносиб тақдирлаб, «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медали билан мукофотлаган.

Ҳозирда Ёқут опанинг талайгина шогирдлари бор. У касбининг сирларини уларга ўргатмоқда.

Чиндан ҳам бу камтарин аёлнинг ҳаёти ёқутдек тиниқ.

Ҳ. МАҲСУМОВ.

Халқ контроли саҳифаси

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЖОНКУЯР

Районимизда ўзларининг ибратли ишлари ва принципиаллиги билан ҳаммага ўрнак бўлаётган халқ контроли группа, пост ва комитетлари анчагина. Ана шулардан бири «Москва» колхозида И. Усмонов раислик қилаётган халқ контроли группасидир. Бу группанинг иш фаолиятини мақтаса арзигулик.

Группанинг 47 аъзоси бўлиб, 11 кишидан иборат бюроси самарали меҳнат қилаётир. Уларнинг халқ ўртасидаги обрў ва ишончи кундан-кунга ортиб бормоқда. Бунинг боиси бор, албатта. Аввало, назоратчилар камчилик ва нуқсонларнинг олдини олишга интиладилар. Борди-ю, бирор камчилик содир бўлган экан, уни ҳеч қандай юз-хотирсиз колхоз правлениеси муҳокамасига киритади, уни бартараф этиш чора-тадбирларини белгилашга эришади. Халқ назоратчиларига маҳаллий ва минерал ўғитлардан, ёнилғидан фойдаланишда камчиликлар борлиги ҳақида сигнал тушди. Назоратчилар зудлик билан текшириш ўтказдилар. 2300 тонна маҳаллий ўғит талон-торож қилинганлигини аниқладилар. Бир неча тонна ёнилғи керагидан ортиқча сарфланиб, исрофгарчиликка йўл қўйилган. Текшириш якунлари колхоз правлениесида муҳокама қилиниб, айбдорлар вазифасидан четлаштирилди.

Шу нарса диққатга сазоворки, бригадаларда, қурилиш—ремонт участкаларида ва фермаларда мувaққат постлар ташкил қилиниб, унга ишлаб чиқариш илғорлари ва мутахассислари жалб қилинди. Бу билан ҳам назорат ишига кенг жамоатчиликни жалб қилиниб, ошкораликка эришилди. Колхоз правлениеси биносида «Халқ назоратчилари ҳаракатда» деган бурчак бўлиб, унда группа аъзоларининг рўйхати, мувaққат постлар, группа иш плани ва СССРда Халқ Контроли органлари тўғрисидаги Низом ва бошқа зарур адабиётлар қўйилган.

Шу кунларда, ҳосил тақдири ҳал қилинаётган масъулиятли дамларда, халқ назоратчилари техника иши, ғўза парвариши, қишга етарли ем-хашак тайёрлашнинг бориши қандай аҳволда эканлиги билан муттасил шуғулланмоқдалар.

Ш. РАЖАБОВ,
Хатирчи район халқ контроли комитетининг раиси.

ТАШАББУС ИЗИДАН

ТАЯНЧИМИЗ

Халқ назоратчилари тежамкорлик учун курашда ташаббус билан майдонга чиқдилар. Халқ контроли группасининг раиси Ҳайитгул Сойипова шундай таклиф киритди: ёнилғи ва мойлаш материалларини тежаб-тергаб сарфлаш юзасидан конкрет мажбурият олсак. Бу жабҳада халқ назоратчилари кўз-қулоқ бўлиб, ташаббус ва жонкуярлик кўрсатсалар, маъқул иш бўларди.

Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти халқ контроли группасининг таклифини қўллаб-қувватлади. Кейинчалик бу ташаббусни область партия комитети маъқуллади.

Ёнилғи ва мойлаш материалларини тежаш юзасидан олинган мажбуриятни амалда бажариш учун курашда халқ назоратчилари зўр активлик кўрсатмоқдалар. Тежамкорлик учун курашнинг дастлабки самаралари чакки бўлмади.

Ўтган ярим йил мобайнида 3,2 тонна бензин, 11,5 тонна дизель ёнилғиси, 8 тоннадан кўпроқ солидол, автол, жами 2447 сўмлик ёнилғи ва мойлаш материали тежаб қолинди. Тракторлар ва транспорт воситаларидан рационал фойдаланишга эътибор кучайтирилди, техниканинг фойдасиз юриши кескин камайтирилди.

Колхозда 66 автомобиль, 132 чопиқ ва ҳайдов трактори, 30 прицепли трактор бор. Механизациялашган нефть базасига эгамиз. Ёнилғи ташийдиган махсус автомашиналар, заправка тележкалар ишлаб турибди. Механизмларни ёнилғи ва мойлаш материаллари билан ўз вақтида таъминлаш, ёнилғи сарфини пухта, аниқ ҳисобга олиш таъминланди. Халқ контроли группаси активлари трактор парки, гараж, ферма, қурилиш ва далачилик бригадаларига юборилди, пост аъзоларининг масъулияти оширилди.

Халқ назоратчилари оммавий рейдларда, текширишларда фаол қатнашиш билан бирга тежамкорлик учун курашда шахсий ибрат кўрсатишяпти. Халқ контроли группаси аъзоларидан Болтабека Искандарова, Турди Худойберганов, Карим Қувоқов, Искандар Рўзибоева каби механизаторлар ғўза парвариши даврида 250-300 килограммдан ёнилғи тежадилар.

Бизда ёнилғи ва материалларни иқтисод қилишнинг резервлари катта. Йил охиригача 22 тонна бензин, 58 тонна дизель ёнилғиси, 7 тонна автол ва солидолни тежаш мажбурияти олинди. Иситиш қозонхонасини табиий газга ўтказиш ҳисобига 60 тонна дизель ёнилғиси, сув насосларини электр қуввати билан ишлатиш туфайли 16,2 тонна ёнилғи тежашга эришамиз.

Иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун курашда, колхоз мулкини кўз қорачиғидек сақлашда актив ёрдамчи ва таянч куч бўлган халқ назоратчилари улуғ В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига янада самаралироқ ишлашга қатъий бел боғлаганлар.

Искандар ДУСОВ.
Ҳазорасп районидаги Нариманов номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Тошкентдаги 2-ун комбинатида халқ контроли группасининг активлари меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Суратда: халқ контроли группасининг фаол қатнашчиларидан: А. И. Корниенко, Х. Солиқова, Ф. Волочаев ўртоқлар навбатдаги иш режасини маслаҳатлашмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

БЕПАРВОЛАР

Мана бу гапларга бир қулоқ солинг-а: «Қурилиш материаллари келганлиги ҳақидаги хабарни вақтида эшитиб, етиб бормасак, Қизилтепа темир йўл станциясига жарима тўлашимиз турган гап. Шофиркон район почтасининг айби билан ташкилотимиз номига келаётган телеграммалар 4-5 кунлаб кечиктириб етказилмоқда...

Колхозлараро қурилиш бошқармаси.

Ҳақиқатан ҳам, алоқа бўлими ходимларининг айби билан бу ташкилот жарима тўлайвериб эсанкираб қолди-ку! Эгасини тополмай, гоҳ у ташкилотга, гоҳ бу ташкилотга тушиб, оросатда қолаётган сон-саноқсиз хатлар, кечиктириб келтирилаётган шошилинч телеграммалар ҳолига вой. Буни қарангки, районнинг шундоққина ёнбошида жойлашган Жўйработ, Дўрмон, Боғчафзал, Қўлиҳовли қишлоқ Советларидан район газетасига жўнатилган хатлар 5 кун деганда редакцияга аранг етиб келади.

Районда алоқа хизмати шунчалик издан чиқиб кетганки, обуначилар ўзларига тегишли газета-журналларни ҳатто ойлаб, йиллаб ололмайдилар. Шофиркон касалхонасининг ходими Р. Раҳматова «Медсестра» журналининг бирор сонини ҳанузгача олмаган. Матлубот жамияти ходимлари эса «Советская торговля», «Фан ва турмуш», «Саодат» журналларини ора-чорада олишяпти. Колхозлараро қурилиш ташкилотининг бошлиғи С. Муяссаров «Огонёк» журналининг фақат 14-сонидан бошлаб ола бошлади.

Телефон хизмати тўғрисида гапирмаса ҳам бўлади. Чунки, трубкани кўтариб, бошлаган гапи бўғзида қолиб, хунобн чиқиб, жиғи бийрон бўлиб юрганлар беҳисоб. Фақат район алоқа бўлимининг бошлиғи С. Ниёзов бепарво.

Афтидан, район алоқа бўлимидаги ўртоқлар ўз масъулиятларини мутлақо унутиб қўйишганга ўхшайди. Шунинг оқибатида юқоридаги кўнгилсиз ҳоллар содир бўлмоқда.

Ҳ. ХУЖАЕВ.
А. ҲАСАНОВ.

Муросасизлар сигнали

АЖАБ ҲАНГОМАЛАР

ЎРГАНГАН КЎНГИЛ...

А. Пиримқуловга ҳамкасблари, яқин таниш-билишлари: «Бу ярамас одатни қачон ташлайсан?» дейишса, у кўзини лўқ қилиб:

— Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас экан,— деб серрайиб тураверади.

Аслида-ку, оғзи куйган одам, ҳатто қатиқни ҳам пуфлаб ичади. Лекин А. Пиримқулов бундайлардан эмас. Иложи бўлса, у хурмачадаги қатиқни ичиб, идишини ҳам пуллайдиганлардан. Чунки у бундан бир неча йил аввал ҳам давлат мулкига қўл чўзганлиги учун эгаллаб турган лавозимидан четлаштирилган эди.

Лекин у ўзининг бу қилмишидан тегишли хулоса чиқариб олмади. Ғишт қолипдан осон кўчганлигини кўриб, қалбаки меҳнат дафтарчаси топиш йўлига тушди. Бу ишда унга баъзи кишилар «дўстлик қўли»ни чўзишди. Қисқаси, меҳнат дафтарчаси арчилган тухумдек «Голодностепстрой»нинг Янгиер ишчилар таъминоти бошқармасига тақдим қилинди. Буйруқ кампир босиволди қовуннинг бир тилимини егунча ўтган фурсатда расмийлаштирилиб, кучга кирди. А. Пиримқулов эса яна ўз «фаолияти»ни бошлаб юборди.

А. Пиримқуловга янги меҳнат дафтарчасини тўғрилашда «холис хизмат» кўрсатган муассасаларга қарашли бўлмаган қоровуллик кадрлар бўлими инспектори П. Р. Балахинанинг «олижаноб»лиги учун у қайта-қайта миннатдорчилик билдирди.

«Голодностепстрой» ишчилар таъминоти бошқармаси савдо базасининг озиқ-овқат омборига мудир бўлиб олган эгри қўл А. Пиримқулов молларнинг ҳам бўйидан, ҳам энидан урадиган одат чиқарди. Мансабни суиистеъмол қилишда унинг олдига тушадиган топилмасди.

Қинғир ишнинг қийиғи чиқди. Давлат мулкига кўз олайтирган А. Пиримқулов яна қўлга тушди, омбор мудири вазифасидан четлаштирилди. Эҳтимол, энди ишчилар таъминоти бошқармаси бошлиғи З. Усмонов ва кадрлар бўлимининг бошлиғи бундан кейин омбор мудирлигига ва бошқа лавозимга бирор кишини тайинлашда меҳнат дафтарчасига синчковлик билан қараб, анқовлик қилиш ўрнига сезгирликни оширсалар ажаб эмас.

У. АБДУАЗИМОВ.

ЖАМОАТ ИШИГА САДОҚАТ

Назоратчилар — халқнинг кўз-қулоқлари. Улар бор жойда камчиликларнинг олди ўз вақтида олинади. Ҳар хил тартибсизликлар, ўзбошимчаликларга барҳам берилади. Хўжаликлар, корхоналар, муассасаларнинг раҳбарлари, партия ташкилотларининг секретарлари назоратчиларга суяниб катта-катта ишларни амалга оширмоқдалар. Айниқса, СССРда халқ контроли органлари тўғрисидаги янги низом тасдиқлангандан сўнг назоратчиларнинг ишлаб чиқаришдаги роли янада ортди.

Биз ана шу низом асосида қатор тадбирларни амалга оширдик. Аввало шуни айтиш кераккн, ҳар бир колхоз ва совхоз, корхонадаги халқ контроли группаларининг фаолияти пухта ўрганилиб, улар эришаётган ютуқлар ва камчиликлар таҳлил қилиниб борилади. Айрим жойларда халқ контроли группаларининг раҳбарлари ишчан, камчиликларга муросасиз кадрлар билан мустаҳкамланди, группаларнинг составлари кенгайтирилди. Беш ташкилотда: редакция-босмахонада, йирик қишлоқ матлубот жамиятида, қурилиш бошқармаси, район маданият бошқармаси, Заркент қишлоқ советида янгидан халқ контроли группалари тузилди. Ҳозирги кунда район бўйича 47 группа ва постларда 642 назоратчи иш олиб бормоқда. Халқ контроли органлари тўғрисидаги низомдан сўнг уларнинг сони 150 кишига кўпайди. Улар орасида турли касб эгалари бор. Кўпчилигини ишлаб чиқариш илғорлари, коммунист, комсомоллар, меҳнат ветеранлари ташкил этади.

Биз назоратчиларга таяниб пахтачилик, канопчилик, чорвачилик, ғаллачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ривожлантиришда, партия ва ҳукуматимизнинг бу соҳадаги кўрсатмаларини бажаришда янги ютуқларга эришиш учун курашмоқдамиз.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаётган назоратчиларимизнинг фаолияти айниқса самарали бўлмоқда. Қиш қаттиқ келган бу йилги шароитда чорва туёғини сақлаб қолинишида назоратчилар жонбозлик кўрсатдилар. Январь ойи охирларида комитетнинг штатсиз ходимлари — илғор хўжаликларнинг ревизия комиссиялари раислари, халқ контроли группаларининг раҳбарларидан иборат рейд бригада «Правда», «Коммуна» колхозларининг фермаларида бўлди. Ем-хашакни тежамаслик, чорванинг нобуд бўлишига йўл қўйилганлигига оид камчиликлар очилди. Комитет таклифи билан райком бюросида район хўжаликларида чорва қишловининг аҳволи масаласи кўрилди. Бу соҳада рўй бериб келаётган камчиликларни тугатиш юзасидан аниқ тадбирлар ишлаб чиқилди. Тадбирларнинг амалга оширилишини назоратчиларнинг ўзлари кузатиб бордилар. Кўп хўжаликларда чорва моллари қишдан яхши чиқди.

Колхоз ва совхозларда минерал ўғитларнинг сақланиши, трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарининг ремонти, кузги дон экилган ерларда қаттиқ совуқдан кейинги аҳволни текшириш соҳасида қилинган ишлар ҳам катта фойда келтирди. Йирик қишлоқ матлубот жамиятига қарашли магазинлардаги моллар турини текшириш бўйича ўтказилган рейд натижасида аҳолига савдо хизмати яхшиланди.

Колхоз ва совхозлар, корхоналардаги халқ контроли группалари ҳам диққатга сазовор тадбирларни амалга ошириб, халқ назоратининг таъсирчанлигини кучайтиришга, асосий эътиборни ҳал қилинмай келинаётган масалаларга, фойдаланилмаётган резервларга қаратмоқдалар. Бу жиҳатдан «Ўзбекистон» колхозининг Ким Дон Гўк бошлиқ халқ назоратчиларининг иши ибратлидир. Улар Андижон область Ленин районидаги «Правда Востока» колхози халқ контроли группасининг ёнилғи мойлаш материалларидан иқтисод қилиб фойдаланиш учун курашиш тўғрисидаги барча назоратчиларга қилган мурожаатларига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Колхозда 25 назоратчи бор. Беш жойда постлар ишлаб турибди. Ҳозирги кунда назоратчиларнинг эътибори дала ишларининг сифатига қаратилган. Югай Пётр, М. Ахроров, У. Тўрабеков, Е. Жорқинбеков каби назоратчилар, айниқса активлик кўрсатмоқдалар.

Жумабозордаги 3-луб заводи халқ контроли группасига 1964 йилдан буён олий маълумотли мутахассис Сотволди Турдиқулов раҳбарлик қилади. Ўтган давр ичида группа кўпгина ишлар қилди. Назоратчилар кўмаги план ва мажбуриятларнинг бажарилишида, маҳсулот сифатининг яхшиланишида ўз ифодасини топмоқда.

Лекин район хўжаликлари, корхоналаридаги барча халқ контроли группалари ҳам яхши ишлаяпти деб бўлмайди. 94-қурилиш бошқармаси, «Юқори Чирчиқ» совхози халқ контроли группаларининг фаолияти суст. Улар кейинги пайтларда назорат ишларини бўшаштириб юбордилар. Партия ташкилотлари назоратчиларга раҳбарликни тубдан яхшилаш чораларини кўришлари керак.

Бу йил Юқори Чирчиқ қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари олдида катта ва шарафли вазифа турибди. Улар ўз имкониятларини ҳисобга олиб, беш йилликнинг тўртинчи йилида давлатга 20 минг тонна пахта, 126 минг тонна каноп пояси, 21,5 минг тонна дон, 2 минг тонна гўшт, 7500 тонна сут, 2 миллион 300 минг дона тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш мажбуриятини олганлар. Ҳозирги кунда ана шу юксак мажбуриятларнинг бажарилишида масъулиятли дамлар бошланди. Бу ишларни бажаришда назоратчиларнинг иштироки катта бўлиши керак. Назоратчилар ҳар бир колхоз ва совхозда ишда ташаббус ва активлик кўрсатиб, белгиланган тадбирларнинг сўзсиз амалга оширилишини назорат қилиб боришлари зарур. Районимиз назоратчилари, беш йилликнинг тўртинчи йили учун олинган мажбуриятларнинг ўз вақтида бажарилишига муносиб ҳисса қўшадилар.

Х. МИРЗАКАРИМОВ,
Юқори Чирчиқ район халқ контроли комитетининг раиси.

Фарғона район колхозлари, совхозлари ва бошқа идораларида иш олиб бораётган халқ контроли группалари СССР халқ контроли органлари тўғрисидаги янги Низом асосида самарали фаолият кўрсатмоқдалар. Суратда: район халқ контроли комитети штатсиз ходимлари Зокиржон Қўчқоров, Тўравой Комилов ва Ҳаким Машарипов ўртоқлар ўзлари ўтказган рейд натижаларини кўриб чиқмоқдалар.

СЕЗГИР КЎЗЛАР

Совхозимиз халқ контроли группаси аъзолари КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми қарорларини изчиллик билан бажариш учун курашиб, кейинги йилларда бирмунча ишларни амалга оширдилар. Ҳозирги пайтда группа атрофига жами 35 киши уюшган бўлиб, шундан 23 нафари коммунист, 11 киши эса комсомоллардир. Группа назоратчилари пахтачилик, чорвачилик, сабзавотчилик, механизация, қурилиш, болалар боғчалари, электр энергияси ҳамда ариза ва шикоятларни текшириш секциялари бўйича иш олиб бормоқдалар.

Халқ контроли группасининг июнь ойи планига асосан 3 та масала кўрилди: совхоздаги болалар боғчалари ва уларнинг аҳолига хизмати; сабзавот ва полиз экинлари планларининг бажарилиши, электр энергиясидан тўғри фойдаланиш. Бу масалаларни группа аъзоларидан Утаев, Продань, Эшниёзов, Суюнов ва Абилов ўртоқлар иштирокида текширувдан ўтказилди. Текширишда эътиборсизлик натижасида йўл қўйилган бирқанча жиддий хато ва камчиликлар очиб ташланди.

Масалан: 1-бўлимда 9 гектарерга сабзавот ва полиз экилиши керак эди. Афсуски, бу кўрсаткич бригадирнинг айби билан 8,23 гектарга бажарилган, холос. Халқ контроли группаси аъзоларининг талаби билан сабзавот ва полизчилик бригадаси бошлиғи Раҳим Бўриев совхоз партия комитетининг йиғилишида муҳокама қилинди ва қолган ерларга сабзавот ҳамда полиз экинлари тўлиқ экилди. Шунингдек, электр энергиясидан фойдаланиш бўйича ўтказилган текширишда коммунал хўжалик бўлими ходимларининг бегамлиги ва ўз вақтида ҳисоб-китоб қилмаганлиги оқибатида кўпгина хонадонларда счётчиклар қўйилмаганлиги, қўйилганлари ҳам ишлатилмасдан ётганлиги аниқланди.

Халқ контроли группасининг йиғилишида электр энергиясидан тўғри фойдаланиш ва бунинг учун ҳисоб-китоб ишларини ўз вақтида олиб бориш совхоз коммунал хўжалиги бўлимининг бошлиғи ўртоқ Турдиқулов зиммасига юклатилди. Ёки бульдозерчи ўртоқ М. Нормуродов 7-бўлимда ишлаган пайтида 920 кубометр тупроқ қазиб чиқарганлиги ҳақида нотўғри справка олиб келган. Қалбаки справка берганликлари учун бригадир Эшқулов ва Ҳамдамовдан 34 сўм 32 тийин ундириб олинди.

Мана яна бир мисол. Шу йилнинг 29 июнь куни шофер Ҳазрат Алибоев ЗИС-385 маркали юк машинасида ўзининг шахсий иши учун путёвка маршрутини ўзгартириб, Истарачўлига борган. Натижада келтирилган 31 сўм 58 тийин зарар ундириб олинди.

Группа назоратчилари хўжалик ишлаб чиқаришини ҳар тарафлама ривожлантириш ва давлат планларини муддатидан илгари бажарилишини таъминлашда муносиб ҳисса қўшадилар. Уларнинг актив ёрдамида ремонт ишлари, бинокорларнинг иш сифати ҳамда меҳнат интизомига доир масалалар юзасидан текшириш ўтказди. Бу текширишлар яхши натижалар берди. Иш сифати анча яхшиланиб, меҳнат интизоми мустаҳкамланди. Ҳозирги долзарб кунларда группа аъзоларининг бутун диққат-эътибори ғўза парваришини кучайтириш, маҳаллий ва минерал ўғитлардан, сувдан тўғри фойдаланишга қаратилгандир.

Шубҳа йўқки, группамизнинг сезгир назоратчилари ҳар соҳадан кўз-қулоқ бўлиб хўжалик бойликларини жамғаришда ва давлат планларини муддатидан илгари бажаришда актив фаолият кўрсатадилар.

Р. ҲАЙДАРОВ,
Гагарин район «Янгиобод» совхози халқ контроли группасининг раиси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

◉ Ромитан район халқ контроли комитети Фрунзе номли колхозда давлатга чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг аҳволини текширди. Текширишда шу нарса маълум бўлдики, давлат планларининг бажарилмаслигининг асосий сабаби — колхоз раҳбарлари молларнинг боқилиши ва чорва маҳсулотлари етиштириш билан етарлича шуғулланмаган. Колхозда моллар зотини яхшилаш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, молларни бўрдоқига боқиш ва уни давлатга топшириш ишлари ўлда-жўлда. Хўжаликда чўчқачилик фермаси тугатилган, қоракўл қўйлар фермасида эса аҳвол ташвишли. Бу ерда жун қирқими ҳам яхши йўлга қўйилмаган.

Колхозда чорванинг аҳволи шундай ачинарли бўлишига қарамай, колхоз халқ контроли группаси (раиси Н. Акромов) бу масалага тегишинча эътибор бермаган, тўғрироғи бу муҳим соҳани унутган.

Юқоридаги камчиликларга йўл қўйгани учун колхоз раҳбарларига қаттиқ маъмурий чора кўрилди. Мавжуд камчиликларни зудлик билан бартараф этиш учун конкрет чора-тадбирлар белгиланди.

◉ «Шуманай» совхозида ғўза парвариши сифатини текширган Шуманай район халқ контроли комитети совхоз бўлим бошқарувчиларининг ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан қарашлари оқибатида бу борада қатор камчиликларга йўл қўйилганлигини аниқлади. Ғўза парвариши суст олиб борилган, агротехника қоидаларига риоя қилинмаган. Шу билан бирга мавжуд ишчи кучи ва техника ишга тўла сафарбар этилмаган.

Бесимбетов бошчилик қилаётган 4-бригадада меҳнатга яроқли 53 кишидан, текшириш ўтказилган куни бор-йўғи 27 таси ишга чиққан. Худди шундай ҳол қўшни 3-5-бригадаларда ҳам аниқланди. У ерда далада ишлаётганлар учун етарли маиший шароит яратилмаган, иссиқ овқат тайёрлаш йўлга қўйилмаган. Культивация ва ғўзани озиқлантириш талабга мутлақо жавоб бермайди.

Район халқ контроли комитети аниқланган камчиликларни тезда тугатишни совхоз раҳбарларидан талаб қилди.

◉ Трансформатор заводида ҳисоб-китоб ишларининг йўлга қўйилишини текширган Наманган область халқ контроли комитети талайгина чалкашликларни аниқлади. Бу ерда рационализаторлик таклифлари ва командировкага ҳақ тўлашда қўпол хатоликларга йўл қўйилган. Завод раҳбарларининг масъулиятсизлиги билан ўтган йили 9.1 минг сўм пул юқори ташкилотларнинг маслаҳатисиз ўринсиз сарфланган.

Кўзбўямачилик, иш ҳақини ошириб ёзиш ва молия тартибини жиддий бузиш ҳолларига йўл қўйганлиги учун завод бухгалтери И. Ниёзов вазифасидан четлатилди. Область халқ контроли комитети завод директори Ю. М. Богомолов ва юқоридаги камчиликларни содир бўлишида айбдор шахсларнинг ишини кўриб чиқишни шаҳар партия комитетига ҳавола қилди.

◉ Сут комбинати ва нон заводи директори Мўминов ва Ашуровларнинг ўз вақтида зарур чоралар кўрмаганлиги оқибатида, Термиз шаҳрида сут ва нон маҳсулотлари сотишда камчиликларга йўл қўйилган. Мазкур корхоналар давлат планларини муттасил бажармаганлар, маҳсулотларни ўз вақтида савдо шахобчаларига етказиб бермаганлар. Бу соҳадаги камчиликларни тан олиш ўрнига айбни 8-автобаза раҳбарларига тўнкашган.

Ҳақиқий аҳвол Термиз шаҳар халқ контроли комитети томонидан очиб ташланди. Мазкур комбинат, завод ва автобаза раҳбарларининг аниқланган камчиликларни тезда тугатиб, аҳолига сут ва нон маҳсулотларини ўз вақтида етказиб бериш ҳақидаги берган ваъдалари инобатга олинган ҳолда, уларга нисбатан жиддий чоралар кўрилди.

◉ Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими автобазасига қарашли 1-автоколоннада меҳнат интизоми ва ўриндошликка қараб маош тўлашда қатор камчиликлар борлиги Киров район халқ контроли назоратчилари томонидан вақтида аниқланди.

13 та машина шофёрига 2-3 тариф ставкаси миқдорида давлатнинг 7,4 минг сўми ошиқча тўланган. Шуниси қизиқки, шофёрларнинг кўпчилигининг асосий иши ва ўриндошлик йўли билан ишлаган вақтлари айни бир вақтга тўғри келади.

Маош тўлаш ҳақидаги мавжуд тартибни бузганлиги учун район халқ контроли комитети автобаза бош бухгалтери М. Пўлатов ва колонна бошлиғи Х. Умаровдан давлатга етказган зарарлари учун ҳар иккисининг бир ойлик маоши миқдорида жарима тўлашга мажбур қилди. Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими эса автобаза раҳбарларига амалий ёрдам кўрсатиш, маош тўлашдаги кўзбўямачилик ҳолларига қатъий чек қўйишни топширди.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

Сансалорликка қарши

Шеробод район партия комитетининг бюроси район ташкилотларида меҳнаткашларнинг хатлари, ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш иши қандай аҳволда эканлигини муҳокама қилди.

Шу билан бир қаторда райком бюроси Охунбобоев номли совхозда, 2-, 3- кўчма механизациялашган колонналарда, 47- автобазада, йўл қурилиш-ремонт бошқармасида, Киров номли колхозда, «Шербодканалстрой» қурилиш-монтаж бошқармасида, район алоқа узелида ва бошқа бир қатор ташкилотларда меҳнаткашларнинг хатлари, ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш ишида жиддий хатолар борлигини қайд қилди. Бу ташкилотларда меҳнаткашлардан келаётган ариза ва шикоятлар тўлиқ ҳисобга олинмайди, ўз вақтида махсус дафтарларга ёзилмайди. Бу эса хатларнинг ҳаракати устидан назорат қилиш ишини қийинлаштиради, ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш ишининг чўзилиб кетишига сабаб бўлади.

Бюро айрим ташкилотларнинг раҳбарлари ариза ва шикоятларни кўриб чиқишда бюрократлик қилаётганликларини, юзакичилик ва сансалорликка йўл қўяётганликларини уқтириш билан бирга уларни қаттиқ огоҳлантирди ва бошланғич партия ташкилотларидан бу ғоят муҳим ишга жиддий эътибор беришни, ҳамда бу масалани тез-тез муҳокама этиб туришни талаб қилди.

Ижрони текшириш—муҳим иш

Бойсун район партия комитети юқори партия ташкилотлари қарорларининг ижросини текширишга жиддий эътибор бера бошлади.

Райком пленумида партия группаларининг ишини яхшилаш масаласи муҳокама этилган эди. Орадан бир ой ўтгач шу ҳақда қабул қилинган қарорнинг ижроси текшириб чиқилди ва бюрода муҳокама этилди.

Активларга суяниб...

Партия ташкилотининг кучи унинг омма билан алоқасидадир. Сўнгги йилларда Жарқўрғон районида активларнинг жуда катта отряди ўсиб етишди. Район партия ташкилотлари активларга таяниб, ғўза парваришининг бориши, пиллачилар ишининг аҳволини кўздан кечириб чиқди. Шуниси қувончлики, бу ишда 260 дан зиёд партиясиз активлар қатнашиб, йўл қўйилган хато ва камчиликларни бартараф этишда катта ёрдам бердилар. Уларнинг қимматли маслаҳатлари, таклиф ва мулоҳазалари асосида кўпгина камчиликлар тузатилди.

Партиясиз активлар билан ишлашга бағишлаб яқинда район партия комитети махсус семинар ўтказди. Семинарда «Москва» колхозининг партиясиз активлар билан ишлаш тажрибаси кенг ва атрофлича ўрганилди.

А. ХАЛИЛОВ,

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

КОРХОНА ШАРАФИ

Ишлаб чиқараётган маҳсулотимиз харидоргир бўляпти. Бу, коллективимизнинг завод маркаси учун астойдил курашаётганлиги самараси. Ҳар бир ишчи ёки бригаданинг иш мезони энг аввало ишлаб чиқарган маҳсулотининг сифати билан ўлчанади. Шунинг учун ҳам коллективимиз маҳсулот сифати учун курашмоқда. Реализация қилинган маҳсулот учун жарима тўлашдан бутунлай халос бўлдик. Аксинча, ҳозир мукофотлар оляпмиз. Ўтган йили экспорт қилинган тола учун 52 минг сўм мукофот пули олдик. Бу мукофотнинг ярмидан кўпроғи аъло сортли маҳсулот ишлаб чиқарган пахта тозаловчиларга берилди.

Ўтган йилги ғалабаларимизни бу йил ҳам мустаҳкамлаяпмиз. Доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдираётган ишчиларимиз, инженер-техник ходимларимиз 7 ойлик планни муддатидан илгари бажардилар. Тўқимачилик саноати корхоналарига кейинги ойларда 1 миллион 12 минг сўмлик аъло навли маҳсулот реализация қилинди. Тола ва линт экспорт қилиш топшириқлари ҳам муваффақиятли адо этилди.

Коллективимиз бу йил пландан ташқари 350 тонна тола ишлаб чиқариш мажбуриятини олган. Иш вақти ва техникадан унумли фойдаланилганлиги натижасида пландан ташқари маҳсулот тайёрлаш бўйича йиллик мажбурият беш ой ичидаёқ ортиғи билан бажарилди. Пландан ташқари 400 тонна тола ишлаб чиқарилди.

Бу билан биз маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича ўн кун илдамлаб кетдик. Жин машиналарида смена давомида 700 килограмм ўрнига 850-900 килограммдан маҳсулот ишлаб чиқариляпти. Бунга меҳнатни тўғри ва рационал уюштириш туфайли эришяпмиз. Цехга хом ашёни тўхтовсиз етказиб беришга алоҳида эътибор қилмоқдамиз. Ғарамларнинг заводга яқин бўлиши яхши натижа бермоқда. Илгари ғарамлар заводдан 200 метргача узоқликда жойлашган эди. Бу, хом ашёни трубалар орқали узатишни қийинлаштирарди. Эндиликда ғарамлар билан завод оралиғи 80 метрдан ошмайди.

Шу йилдан бошлаб пахтани цехга узатиш тўла механизациялаштирилди. Иккита «РБА» маркали агрегат сотиб олиб, ишга туширдик. Янги агрегат 4 кишини қўл меҳнатидан халос этди. Айни пайтда заводни хом ашё билан таъминлаш ишлари янада яхшиланди.

Мавжуд 20 та линт машинасининг ҳар бири смена мобайнида 17 килограмм ўрнига 18 килограммдан маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Мазкур машиналарнинг янада унумли ишлаши учун бор имконият ва резервларни ишга солмоқдамиз.

Илгари корхонада той пахтани боғлаш серменҳат эди. Эндиликда махсус лентага той ўтказилади ва механизмлар ёрдамида боғланади. Бу ҳам тойлаш цехида меҳнат унумдорлигини анча ошириш имконини берди.

Ҳар ойда икки марта сифат куни ўтказилиб турибди. Сифат кунларида ҳар бир бригада ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг тозалиги тўғрисида завод лаборатория ходимлари ахборот беришади. Сифат соҳасида яхши кўрсаткичларга эришаётган ишчилар ва бригадаларнинг иш тажрибаси оммалаштирилади.

Заводимиз — Мирзачўлнинг тўнғич корхоналаридан бири. Бизда ҳали ҳам эскирган машиналар анчагина бор. Эски, унумсиз ишлайдиган машиналарни янгилари билан алмаштирмоқдамиз. Шу йилнинг ўзида 4 та «ЧХ-3» маркали тозалаш машинаси ўрнига «ЧЗ-3М» янги машина ўрнатилди. Бундан ташқари «2С-БС» маркали қуритиш барабанлари ҳам янгиланди.

Маҳсулот сифатини янада яхшилаш юзасидан амалга ошираётган тадбирларимиз ўз самарасини бермоқда. Реализация қилинаётган тола ва линтларимиз энди давлат стандарти даражасига тўла жавоб беряпти.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини бундан ҳам яхшилаш имкониятлари бор. Гап эна шу имкониятлардан тўла фойдаланишда. Ҳали ҳам ғарамлаш майдонларидаги пахтани шамоллатиш учун туннел тешкич машиналар, пахтани сортларга аниқ ажратадиган мукаммал машиналар йўқ. Пахта тозалаш саноати министрлиги ва конструкторлар ишнинг ана шу томонига эътибор берсалар яхши бўлар эди.

Беш йиллик илғорлари сафи кенгайиб боряпти. Иван Пляка, Иван Пободний ўртоқлар етакчилик қилаётган бригадалар астойдил меҳнат қилиб, ҳозиргача ярим йиллик топшириқларни ортиғи билан бажардилар. А. Цараков, С. Сидельников, В. Семенина, П. Купцова каби ўнлаб меҳнатсевар ишчиларимиз сифатли маҳсулот тайёрлаш мусобақасида шахсий намуна кўрсатмоқдалар.

Бу йил коллективимиз пахтани қабул қилишда катта ишга қўл урди. Пахтаорол ва Мирзачўл райони хўжаликларидан ҳар йилгидан анча кўп — 71 минг тонна янги ҳосилни қабул қилишни мўлжаллаяпмиз. Бу билан корхонамиз область пахта тозалаш саноати корхоналари ўртасида пахтани қабул қилиш ва қайта ишлаш салмоғи жиҳатдан биринчи ўринга чиқиб олади.

Областимизда етиштирилган ҳосилнинг бир қисми Андижон, Фарғона, Самарқанд ва бошқа областлардаги корхоналарда қайта ишланади. Биз қабул қилинган жами ҳосилни заводимизда қайта ишлашга қарор қилдик. Бунинг учун ҳозирданоқ тайёргарликни кучайтириб юбордик. Заводимизга қарашли Қўнғирот қабул пункти базасида йилига 35 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқарадиган қуритиш-тозалаш цехи қурилмоқда. Шу йил бу цехнинг тўла қувват билан ишлашини таъминлаймиз.

Олдимизда улкан вазифалар турибди. Деҳқонлар ҳам зиммага олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун астойдил меҳнат қилишяпти. Пахтакорлар етиштираётган дурдоналарни нес-нобуд қилмасдан қабул қилиб олишимиз лозим. Бунинг учун заводимизда ва барча пунктларда куз ташвиши ҳозирдан бошланди. Шу кунларда барча тайёрлов пунктларида ремонт ишлари қизғин бошлаб юборилган. Қўлимиздаги эски ҳосилни ҳам узоғи билан 15 августгача қайта ишлаб тугаллаймиз. Заводни 10 сентябргача янги ҳосилни қайта ишлашга шай қилиб қўямиз.

Ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаётган пахта тозаловчиларимиз йиллик планни муддатидан камида бир ой илгари бажарадилар. Пландан ташқари 1100 тонна тола ишлаб чиқарилади. Айни пайтда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотимизни энг яхши навларга сотишга эришамиз.

У. КУРТАЛИЕВ,

Сирдарё областидаги «Славянск» пахта тозалаш заводининг директори.

С УРАТДА: Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик-галантерея фирмасининг смена топшириқларини 115-120 процент бажараётган ишчиси Ойниса Соатова. Корхонада бундай пешқадамлар сафи кенгайиб боряпти.

А. Тўраев фотоси.

Машина теримига шаймисиз?

БУХОРОДА ТАЙЁРГАРЛИК СУСТ

Бу йил мамлакатга 52 минг тонна пахта сотиш учун курашаётган Ромитан районида мўл ҳосил учун кураш ва машина теримига тайёргарлик ҳозирданоқ қизитиб юборилган. Бу ерда етиштириладиган ялпи ҳосилнинг 50 проценти терим агрегатларида саранжомланади. 12 минг гектар ердаги ғўза машинабоп қилиб ўстириляпти. 300 дан ортиқ терим агрегати тахт қилиб қўйилган. Карталар механик-ҳайдовчиларга бириктилган.

Район хўжаликларида ҳар бир агрегат учун икки-учтадан механик-ҳайдовчи тайёрланган. Навоий номли, «Ўзбекистон» Фрунзе номли колхозлар ва «Октябрь 50 йиллиги» совхозида ташкил этилган механик-ҳайдовчилар тайёрлаш олти ойлик курсини 100 дан ортиқ турсунойчилар битириб чиқиб, шу йилнинг ўзидаёқ пахтазорда «зангори кема»ларни бошқардилар. Олима Шаропова, Қумри Имомова, Ҳусен Шамсиев, Мукаррама Фузайлова каби «пўлат от» суворийлари бу йил бункердан 150-300 тоннагача пахта тўкишга сўз берганлар.

Афсуски, областнинг ҳамма районларида ҳам машина теримига тайёргарлик кўнгилдагидек ташкил этилмаган. Айниқса, бу йил давлатга 8 минг тонна пахта сотиш ва 60 процент пахтани машина билан териш мажбуриятини олган Когон районидаги «Когон» совхозида аҳвол ташвишли. Бу ерда машина теримига тайёргарлик турли баҳоналар билан пайсалга солинмоқда.

— Сўз бердикми, бажарамиз, — дейди совхознинг бош инженери Ким Чан Хо бепарвогина. — Ҳали терим бошлангунча анча вақт бор. Ремонт суръатини тезлаштириб, далаларни ўтдан тозалаймиз.

Ҳақиқий аҳвол билан инженернинг сўзи орасида фарқ катта. Ҳозиргача 50 та пахта териш машинасини ишга тахт қилиб қўйиш имконияти бор эди. Лекин, бор-йўғи 35 таси ремонт қилинди. Бу ҳам фақат рўйхатда бор. Тахт дейилган машиналарнинг бирида аккумулятор етишмаса, иккинчисида релье йўқ, учинчисида яна бир нуқсон. Совхоз устахонасида ремонтчиларга қулайликлар яратиб берилмаган. Ишнинг сифати устидан контроллик бўшаштириб юборилган.

Биз совхознинг Тўхта Жўраев бошқарувчилик қилаётган учинчи бўлими пахтазорларини кўздан кечирдик. Бу ерда ғўза ривожланиши ҳар хил. Деҳқонлар 830 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 26 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилганлар. 550 гектар майдондаги ғўзанинг ҳосили эса машиналар билан йиғиштириб олиниши керак. Лекин қайси машиналар билан? Ана шуниси муаммо. Бўлимда 12 та терим агрегати бор. Улар ҳам совхознинг марказий устахонасида. Ишга тахтми ёки йўқми, буни бўлим раҳбарлари билмайдилар. Бўлим бошқарувчиси ўртоқ Т. Жўраевдан машина ишлайдиган карталарни сўрадик.

— Тўғриси, ҳали майдонларни аниқлаганимиз йўқ, — жавоб берди ҳотиржамлик билан — энди бу соҳага ҳам эътиборни кучайтирамиз.

Соли Некиев бошқарувчилик қилаётган тўртинчи бўлимда машина теримига тайёргарлик бундан ҳам баттар. Мўмин Нўъмонов бошлиқ бригадада машина теримига ажратилган картада ғўзалар ғовлатиб юборилишига қарамай, ҳозиргача чеканка қилинмаган. Бунинг устига сувчилар Рашид Тошев, Сафар Тошевлар ғўзани ёппасига бостириб суғоришга йўл қўйганлар. Ғўзани бегона ўт қисиб қўйган. Бўлимдаги Р. Идиев, Ҳ. Аҳадов, Н. Низомов, Р. Жумаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Суғориш ва культивациянинг сифати эътибордан четда қолиб кетмоқда.

Бундай ташвишли аҳвол олдида совхоз раҳбарлари (директори Ю. Муҳаммедов, партия комитетининг секретари М. Ашуров, бош агрономи И. П. Чепурко, бош инженери Ким Чан Хо ўртоқлар) пинакларини бузмай келяптилар. Аҳвол шундай давом этаверса, берилган ваъда, қабул қилинган мажбуриятнинг тақдири нима бўлади? Ана шу тўғрида жиддийроқ ўйлаш керак.

Техника ремонтининг бориши ва ғўзани машинага мослаб парвариш қилиш Ғиждувон районида ҳам кўнгилдагидек эмас. Калинин номли, «Пахтаобод», «Меҳнат — роҳат», «Москва», Жданов номли колхозларда техникани барвақт ишга созлаш учун ремонтчилар етарли ажратилмаган. Машинага ажратилган майдонлардаги бегона ўт вақтида йўқотилмаяпти. Ғўзалар бостириб суғорилмоқда.

Областнинг Коммех, Вобкент ва Шофиркон районларида ҳам техника ремонти ва ғўза парвариши шу куннинг талаби даражасида ташкил қилинмаган.

Ҳосил тақдири ҳал бўлаётган шу кунларда машиналарнинг равон ва бенуқсон ишлашига тўла шароит яратиш ҳамда агрегатларнинг ремонтини тезда тугаллаш керак. Шундагина деҳқоннинг «оқ олтин» хирмони баракали бўлади. Ҳосил таннархи арзонлашади. Буни шу кеча-кундузда сира унутмаслик керак.

Собир ҚОДИРОВ.

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

ЎРОҚДА ЙЎҚ, МАШОҚДА ЙЎҚ...

Сурхондарё область партия комитети қуйидагиларни хабар қилади:

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1969 йил 29 май сонида босилган «Ўроқда йўқ, машоқда йўқ...» сарлавҳали фельетон юзасидан ўтказилган текширишда, унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Хўжалик интизомининг бузилишига йўл қўйгани учун Шеробод машина каналининг бошлиғи Абилдаев ва насос станциясининг бошлиғи Юрченко ўртоқларга область халқ контроли комитетининг қарори билан бир ойлик маоши миқдорида жарима солинди. Шунингдек, текшириш якуни область суғориш системалари бошқармасида ҳамда Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигида муҳокама қилиниб, Абилдаев ва Юрченко ўртоқлар қаттиқ огоҳлантирилди. Йўл қўйилган камчиликларни тугатиш чоралари кўрилди.

ЙЎЛДОШЛАРНИНГ КИШИЛАРГА НАФИ

КОСМИК АЛОҚАДА ЯНГИЛИК

Тез орада Фрунзе, Ашхобод ва Олмаота ойнаи жаҳонлари хилма-хил тус билан товланади. «Орбита» космик алоқа системаси воситасида Москвадан Ўрта Осиёнинг мана шу шаҳарларига мунтазам равишда рангли телевизион программалар олиб кўрсатила бошлайди. Бу система кучли передатчиклар, «Молния-1» типидаги сериялаб чиқарилувчи сунъий йўлдош ҳамда космосдаги сигналларни тутиб олиб уларни маҳаллий телемарказларга юборишга қодир бўлган қабул қилувчи станциялар тармоқларидан иборат.

Бу система Узоқ Шарқ, Сибирь, Ўрта Осиёда яшовчи миллион-миллион телетомошабинларга мунтазам равишда хизмат кўрсатиб турғун ишламоқда.

Совет мутахассислари космик телевизион системани доимо такомиллаштириб бормоқдалар. ТАСС мухбири СССР Алоқа министрлиги бош бошқармасининг бошлиғи В. П. Минашинга мурожаат қилиб «Орбита» системасини яратувчиларнинг янги режалари ҳақида гапириб беришни сўради.

—Сал кам икки йил мобайнида ишловчи совет космик алоқа системаси шу тахлитда тузилганки, тасвир юборувчи станция «Молния-1» йўлдошига сигнал юборади, йўлдош сигнални қабул қилиб кучайтиради ва «Орбита» станциялари ердаги тармоқларининг қабул пунктларига юборади. «Молния-1» типида сериялаб чиқарилувчи алоқа йўлдошлари шимолий ярим шардаги апогейи тахминан 40 минг километрда борувчи, перегейи эса жанубий ярим шарда 500 километр чамаси баландликдан ўтувчи жуда чўзиқ орбитага чиқарилади. Бундай орбита йўлдошнинг ҳар бир айланиб чиқишида космос орқали шимолий ярим шарнинг ҳар қандай пунктлари ўртасида 8-10 соат мобайнида алоқа ўрнатиб туришга имкон беради. Албатта, бу нарса абонентлар билан алоқачиларга жуда қулайдир.

1969 йил 22 июль куни «Молния-1» типидаги навбатдаги совет алоқа йўлдоши орбитага чиқарилди.

Унинг айланиш даври 11 соат 51 минут, орбитасининг оғиши 64,9 градус. У телеграф сигналлари, телефонда сўзлашувлар, радиоэшиттириш ва телевидение программаларининг космик ретранслятори ролида ишлаши мумкин. Ҳозир навбатдаги вазифа — рангли программаларни мунтазам равишда трансляция қилиб туришдан иборатдир. Бу ҳар қандай алоқа йўлдошининг энг мураккаб вазифасидир.

Маълумки, ҳозирги иш босқичидан аввал муҳим экспериментлар ўтказилди: Москва билан Париж ўртасида рангли программалар алмашиб кўрсатишда йўлдош воситачи бўлди.

Космик алоқа системасининг вазифа доираси кенгайиб бормоқда. «Орбита» системаси орқали марказий газеталарнинг матрицаларини юбориш юзасидан ўтказилган тажрибалар поёнига етказилди. Бу тажрибалар космос орқали югурувчи радио тўлқинлар «Комсомольская правда» газетаси 2-саҳифасининг «қолипини» Москвадан Хабаровскка бор-йўғи бир неча минутда етказиб бера олишини кўрсатди.

Биз тез орада метеорологик карталарни юборишга киришамиз. «Молния-1»нинг тасвирни жуда тез ва сифатли қилиб юбора олиши об-ҳаво прогнозларига ҳам ижобий таъсир кўрсатади.

Жезқазғон ва Южно — Сахалинск, Магадан ва Воркута, Тюмень ва Владивосток томошабинлари Москва телевидение программасини ҳафтада тўрт марта 10 соатдан томоша қиляптилар.

«Орбита»дан фойдаланаётган телетомошабинлар сони ғоят тез кўпайиб бораётганлиги табиий бир ҳолдир. Ўтган йилиёқ томошабинлари сони сал кам 20 миллионга борадиган 23 станциямиз бор эди. Бу йил станциялар 30 дан ошиб кетади. Еш Урая шаҳрининг нефтчилари ҳам келгусида телетомошабинлар қаторига кирадилар. Ҳозирги вақтда Тюмень областининг бу шимолий чеккасидан нефть ва газ чиқарилмоқда. Бу ерда йўл ётқизилмоқда, аҳоли сони эса жуда тез кўпайиб бормоқда. «Орбита» станцияси пармакашлар, ер бағри разведкачилари, мамлакатимизнинг янги индустриал марказини қурувчиларга хизмат кўрсатади.

Ҳозирнинг ўзидаёқ «Молния-1» совет алоқа йўлдоши ёрдамида шимолий ярим шардаги қарийб барча мамлакатлар билан телевизион программа алмашиш сеанслари ўтказилиши мумкин.

Ҳаммамиз учун яна бир қувончли янгилик: Монголия халқ республикасида СССР ва МХР мутахассислари ишлаб чиққан «Орбита» қабул маркази қурилиши авж олдириб юборилди.

Совет Иттифоқи бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда «Интерспутник» системаси яратишни таклиф этди. Унга кенг халқаро ҳамкорлик, тенглик ва ўзаро манфаат принциплари асос қилиб олинган. (ТАСС).

ЧЕМПИОННИНГ ЙЎЛИ

Оққўрғонлик спортчилар ҳаёти билан танишгач раиснинг ёнига йўл олдик.

Ундан ўзи ҳақида сўзлаб беришни сўрадик.

—Мактабда ўқиб юрганимда футбол, бокс, штанга билан қизиқардим. Ешлик ғururими, ёки ҳавасми бошқа турларга қараганда боксни кўпроқ севиб қолган эдим. Штанга билан шуғулланишни ҳам ташламадим...

Ўшанда, аввалига район мусобақаларида кичик жуссали Набига кўпчилик эътибор ҳам бермаган эди. Рақиблар уни ғолибликка даъвогарлар қаторига қўшишмасди ҳам. Лекин мана шу митти гавдали, абжир бола тезда ўзини кўрсатди. Уни муносиб рақиблар қаторида тан олмаганлар эса доғда қолди.

Н. Маъруфовнинг спортга бўлган иштиёқи уни Ўзбекистон Давлат физкультура институтига етаклади. Энди у қатор мусобақаларда тажриба орттирган, разрядли спортчи эди. Маъруфов институт қучоғида ҳам бокс ва штанга секцияларида тинимсиз машқ қилди, маҳоратини ошира борди. Кўп ўтмай бу спорт турлари бўйича область ва республика мусобақаларида қатнашиб, 1-разряд нормативларини бажарди. «Буревестник» кўнгилли студентлар жамияти Ўзбекистон Совети биринчилигида ўз вазни бўйича ғолиб келиб, Ўзбекистон чемпиони бўлди.

Институтни муваффақиятли тугатган Наби қишлоғига қайтди. Аввалига район спорт мактабида устозлик қилди. Ешларга бокс ва штанга сирларини ўргатди. Қобилиятли педагог кўп ўтмай илмий бўлим мудири, кейин эса директор бўлиб тайинланди.

Спортга меҳр қўйганлар

Спортга меҳр қўйган, жонкуяр Н. Маъруфов мана икки йилдирки район спортчилар ҳаракатига бошчилик қилиб келмоқда. Унга юксак ишонч билдириб «Пахтакор» район кўнгилли қишлоқ спорт жамияти раиси қилиб сайлашган.

Оққўрғон район колхоз ва совхозларида, корхона ва муассасалари ҳамда мактабларида 110 дан зиёд бошланғич физкультура коллективи бўлиб, улар сафида 20 мингга яқин спортчилар спортнинг у ёки бу тури бўйича маҳоратларини оширмоқдалар. Спорт комплекслари, стадион ва майдонлар сони тобора ортиб боряпти. Ҳозирда 10 йирик спорт зали, иккита стадион, 300 га яқин баскетбол, волейбол, теннис майдонлари спортчилар ихтиёрида. Шу йилнинг ўзида ўқувчи спортчиларни ҳисобламаганда қишлоқ ёшлари ўртасида 10 дан зиёд 1-разрядли, 73 та иккинчи разрядли ва 360 та оммавий разрядга эга бўлган спортчилар, 180 ГТО, 320 ГЗР нишончилари, 200 га яқин жамоатчи судья ва шунча спорт инструкторлари тайёрланди.

«Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхози, Луб заводи, Свердлов номли, Султон Сегизбоев номли, Димитров номли, «Оққўрғон» хўжаликларида оммавий спорт ишлари яхши йўлга қўйилган. Бу хўжалик раҳбарлари бошланғич физкультура коллективини доимо қўллаб қувватлаб келяпти, спорт иншоотлари қурилиши, формалар сотиб олиш, мусобақалар ўтказиш учун маблағлар ажратмоқда. Айниқса «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхозида спортни оммавийлаштириш соҳасида ибратли ишлар қилинмоқда. Совхознинг физкультура инструктори Собир Султонбеков спортни жондан севган, физкультура институтини тамомлаган олий маълумотли мутахассисдир.

Районда футбол, волейбол, велоспорт, штанга турлари оммавий тус олганлиги ва бу турлар бўйича кучли спортчилар сафининг тобора ортаётгани сабабли оққўрғонликлар республика қишлоқ ёшлари ўртасида ўтказилаётган мусобақаларда ғолиблар қаторидан ўрин олишмоқда. Волейболчи қизлар командаси республика қишлоқ спортчиларининг Наманган шаҳрида ўтказилган биринчилигига қатнашиб, чемпион бўлиб қайтди.

Район спорт жамоатчилиги Ўзбекистон ССР Олий Советининг июль ойида бўлиб ўтган сессияси қарорларини ҳаётга татбиқ этишда ибратли ишларни амалга оширмоқда. Оққўрғонликлар спортни янада ривожлантириш, янги-янги спорт иншоотлари барпо этиш, кўплаб разрядли спортчилар тайёрлашда республика қишлоқ физкультурачиларига қарата мурожаат қабул қилдилар.

Ш. УМРЗОҚОВ.

Халқаро ҳаёт

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Фриц Сигер — Нидерландиянинг энг кекса ҳайкалтарошларидан. Унинг кейинги энг муҳим ишларидан бири Карл Маркснинг рангли мармарга ўйиб ишланган портретидир. Ҳайкалтарош бу портретни Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқига совға қилди. Ҳозир Ф. Сигер В. И. Ленин бюстини яратиш билан банд. Суратда: Фриц Сигер иш устида. (ТАСС фотохроникаси).

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

АНГЛИЯ

Англия меҳнаткашлари ўзларининг ҳуқуқлари учун қаттиқ курашни давом эттирмоқдалар. Алоқа техникларидан юз мингдан кўпроқ киши иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талабларини ҳукуматга қабул қилдиришга муваффақ бўлишди. Национализация қилинган «Бритиш стиль корпорейшн» компаниясининг Порт-Толботдаги заводларида бундан бир ойдан кўпроқ вакт олдин 1300 га яқин металлург иш ҳақини оширишни талаб қилиб забастовка бошлаган эди. Хўжайинларнинг қаттиқ тазйиқ қилишига қарамай бу забастовка давом этмоқда. Заводларнинг маъмурияти ишчиларни ишга қайтишга мажбур қилмоқчи бўлиб тўғридан-тўғри ҳийла ва найранглар ишлатмоқда, заводларда қолган ишчиларни иш ташлаган ўзларининг ўртоқларига гиж-гижлашга уринмоқда. Шу мақсадда «Бритиш стиль корпорейшн» компаниясининг маъмурияти ишчиларни ёппасига ишдан ҳайдаб Порт-Толботдаги ўзининг барча металлургия заводларини бир неча кун ёпиб қўйишга қарор қилди. Шу қарор натижасида 12 мингдан кўпроқ металлург вақтинча ишсиз қолади.

ФРАНЦИЯ

Лак шаҳрида химия комплексининг 600 бинокор ишчиси иш ҳақини кўпайтиришни ва меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилиб забастовка бошлади.

Франциянинг шарқи-жанубий ва Ўрта ер денгиз бўйи районларида пассажир поездларининг проводниклари ва контролёрлари меҳнат шароитини яхшилаш учун бошлаган курашларини давом эттирмоқдалар. Мамлакатнинг ғарбий районидаги темирйўлчилар ҳам уларга қўшилдилар.

ИТАЛИЯ

Трапани вилоятидаги (Сицилия) ўн минг батрак ва корандалар забастовкаси муваффақиятли тугади. Вилоятнинг катта ер эгалари майда ижарадорлар билан янги икки йиллик шартномани имзолашга мажбур бўлишди. Бу забастовка Сицилия оролининг ғарбий қисмидаги деҳқонлар ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиб бултур декабрь ойидаёқ биргаликда ҳаракат қилганликлари натижасида бошланган эди.

КАНАДА

Канада меҳнаткашларининг забастовка кураши тўхтамаётир. «Стил кампани оф Канада» фирмасининг Торонто, Гамильтон, Брантфорд, Ганон шаҳарларидаги пўлат қуйиш заводларининг 12 мингга яқин ишчиси иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги талабларини қондиришдан хўжайинлар бош тортган эдилар. улар бунга жавобан забастовка эълон қилишди.

«Алгома стил корпорейшн» деган яна бир пўлат қуйиш компаниясининг Сув-Сент-Маридаги заводида тунги смена яқинда ишга чиқмай қўйди. Шу заводнинг 7 мингга яқин ишчиси янги меҳнат шартномаси тузиш тўғрисидаги музокараларни маъмурият чўзиб юборганлигига қарши норозилик билдириб иш ташлади.

УЛУҒ ЛЕНИНГА ҲАЙКАЛ

БЕРЛИН, (ТАСС). Берлиндаги Ленин номли майдонда В. И. Ленинга қурилаётган ҳайкал пойдеворига Берлин қурилиш комбинатининг ёшлар бригадаси бетоннинг дастлабки куб метрларини ётқизди.

Ёш бинокорлар бу иншоот пойдеворини Германия Демократик Республикасининг 20 йиллиги шарафига битказиш мажбуриятини олдилар.

Ленин ёдгорлиги совет ҳайкалтароши Н. Томскийнинг лойиҳаси асосида қурилмоқда.

АНТИДЕМОКРАТИК ҚОНУН ЛОЙИҲАСИГА ҚАРШИ

ТОКИО. (ТАСС). Ҳукмрон либерал-демократик партиянинг аъзоси бўлган депутатлар «олий ўқув юртларида тартиб ўрнатишга доир муваққат чоралар тўғрисида» деган қонун лойиҳасини Япония парламентининг юқори палатасида тасдиқлатиб олишга муваффақ бўлдилар. Янги қонун ҳукуматнинг олий ўқув юртларининг ишларига аралашувига, ҳатто олий ўқув юртларида «тартиб ўрнатиш» мақсадида полициячиларни ҳам юборишига руҳсат беради.

Кеча Токиода олий ўқув юртларининг студентлари ва ўқитувчилари бу антидемократик қонун лойиҳасига қарши митинг ва намойишлар ўтказишди.

ЯНГИ АВТОМАГИСТРАЛЛАР ҚУРИЛМОҚДА

ПРАГА. Чехословакия Социалистик Республикасида йўл қурилишининг катта программаси амалга оширила бошлади. Бу программа замонавий катта автомагистраллар барпо қилишни кўзда тутади. Автомагистралларнинг баъзилари қозир қурила бошлади. Шулардан бири Прага билан Братислава ўртасида қурилаётган автомагистрал мамлакатнинг асосий автомобил йўли бўлади. Яқин фурсатда Прага — Пльзень — Розвадов автомагистралини қуриш бошланади. Қарийб 200 километр узунликдаги бу йўл Чехословакия пойтахтини Ғарбий Чехиянинг саноат ва қишлоқ хўжалик районлари билан туташтиради. (ТАСС).

ПАРТИЗАНЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ҚОҲИРА. (ТАСС). Исроил оккупация қилиб олган араб территорияларида босқинчиларга қарши ҳаракат операциялари тобора кенгаймоқда. Буни партизанларнинг июль ойидаги ҳаракатлари ҳақида «Ал-Аҳром» газетасида эълон қилинган якунловчи маълумотлар яққол кўрсатиб турибди.

Фаластин бирлашган қўмондонлигининг баёнотида айтилишича, араб партизанлари Исроилнинг оккупация қўшинларига қарши бир ой ичида 352 марта операция ўтказганлар.

Натижада Исроилнинг турли типдаги 256 та автомашинаси емирилган, 111 та кузатиш пункти ва постлари, 86 та артиллерия позицияси яксон қилинган. 23 та кўприк бузиб ташланган, бир қанча метр темир йўл изи портлатилган, қурол-яроғ ва ўқ-дори сақланадиган 7 та омбор ҳамда бошқа ҳар хил ҳарбий иншоотлар емириб ташланган, 15 та сув-насос станцияси ва электр линиялари тортилган объектлар ағдариб ташланган. Узоқ муддатли катта инженерлик иншоотларидан тўрттаси портлатилган.

Баёнотда айтилишича июль ойида ўтказилган ҳарбий операциялар вақтида партизанлардан 34 киши ўлдирилган ва 11 киши яраланган.

КУБА РЕСПУБЛИКАСИ. Мамлакатда шакарқамиш ўрими қизғин кетяпти. Куба меҳнаткашлари тарихда биринчи бор келаси йили 10 миллион тонна шакар етиштирмоқчилар. Суратда: Орьенте вилоятида шакарқамиш ўрими.

С. Преображенский фотоси. (ТАСС).

«ЯНГИ» СИЁСАТНИНГ ЭСКИ МАҚСАДЛАРИ

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

АҚШ президенти Р. Никсон шу ҳафта ичида Осиё мамлакатларига саёҳат қилди. У Филиппин, Индонезия, Таиланд, Ҳиндистон ва Покистонда бўлди. Америка президенти Таиланд пойтахти Бангкокдан Сайгонга жадал сафар қилди.

Америка ва жаҳон матбуоти ўз шарҳларида АҚШнинг Осиёдаги сиёсати чуқур танглликка тушиб қолганлиги сабабли президент ана шу сафарга отланганлигини таъкидламоқда. Шу районда АҚШ бошчилигида вужудга келтирилган ҳарбий блоклардаги катта ихтилофлар, АҚШ билан Осиёдаги турли мамлакатлар ўртасидаги муносабатларнинг кескинлашганлиги, Вьетнамда Америка агрессиясининг барбод бўлганлиги Вашингтоннинг Осиёда тутган йўли боши берк кўчага кириб қолганлигини яққол исбот этади.

Шарҳловчилар Никсоннинг сафарини «Осиёдаги сиёсатни қайта кўриб чиқиш» билан боғламоқдалар. Уларнинг айтишича, Вашингтон кейинги вақтларда шу масала билан шуғулланишга мажбур бўлди. Аммо шовқин-сурон кўтаришга ўч Америка матбуоти АҚШ «Осиёда тамомила янги сиёсат» ўтказишни планлаштираётир. деб шошапиша айтган бўлса ҳам, бу сиёсатнинг номигина янгидир, унинг кузатган мақсадлари эса эски, империалистик мақсадлардан иборат бўлиб қолмоқда. Ханойда чиқадиган «Нян Зан» газетаси қуйидагиларни кўрсатиб ўтади: Америка ҳукуматининг асл мақсади—Осиёда антикоммунистик иттифоқ вужудга келтиришдан ва шу пайтгача АҚШнинг агрессив ҳарбий блокларига кирмаган мамлакатларни ана шу иттифоққа жалб этишдан иборат. АҚШ бу иттифоқда етакчилик ролини ўйнашни ва миллий озодлик ҳаракатини бостиришда бутун машаққатларни ана шу агрессив блокда қатнашувчи мамлакатлар зиммасига юклашни кўзда тутади.

Никсон ана шу визити вақтида Сайгонга қисқа муддатли сафар қилди. Унинг бу сафари визит программасида кўзда тутилмаган эди. Америка матбуоти бу сафарни Сайгон қўғирчоқ режимини намойишкорона қўллаб-қувватлаш деб, АҚШнинг Вьетнамдаги агрессив урушни давом эттириш ниятида эканлигини исбот этувчи далил деб, ҳисоблади. «Никсоннинг Сайгонга қилган сафаридан кўзланган мақсад, — деб ёзади «Нью-Йорк дейли ньюс» газетаси, — Америка қўшинларининг бир қисмини Жанубий Вьетнамдан олиб кетиш режалари Қўшма Штатларнинг урушдан чиқиши ёки Сайгон режимини ўз ҳолига ташлаб қўйишидан далолат бермаслигини таъкидлаб ўтишдан иборат».

Никсон Осиё мамлакатлари бўйлаб сафар қилган пайтда Америка қўшинлари Жанубий Вьетнамдаги уруш ҳаракатларини кучайтирганликлари жаҳон жамоатчилигининг эътиборини ўзига жалб этмай қололмади.

Обзорчилар шунга асосланиб, АҚШнинг «янги сиёсати» Вьетнамдаги урушни тўхтатиш йўлида бирон амалий қадам қўйишга қаратилган эмас, деган хулосага чиқармоқдалар. Жанубий Вьетнам Миллий Озодлик фронти таклиф этган программа агрессив урушни тўхтатишни, Америка қўшинларини Жанубий Вьетнамдан сўзсиз ва тамомила олиб чиқиб кетишни ҳамда Вьетнам халқига ажнабийларнинг аралашувига йўл қўймай ўз тақдирини ўзи ҳал этиш ҳуқуқи берилишини кўзда тутади. АҚШ аввалгидек ҳозирда ҳам ана шу программага қарши чиқмоқда.

И. АБЛАМОВ. (ТАСС).

ТАБИИЙ ОФАТ АВЖ ОЛМОҚДА

ДЕҲЛИ. (ТАСС). 3 кун давом этган муссон ёмғирлари оқибатида Ҳиндистоннинг ғарбий соҳилидаги Орисса штатининг бир қанча районларида жиддий тошқин юз берди. Тошқин натижасида, деб хабар беради Ҳиндистон матбуоти. 13 киши ҳалок бўлди. 7 мингга яқин кулба вайрон бўлди. Каттагина майдонларда бўлган экинлар йўқ бўлиб кетди ёки жиддий шикастланди.

Тошқиндан қўшни Мадхья Прадеж штати ҳам жиддий зарар кўрди. Бу ерда кўпгина дарёлар қирғоғидан тошиб чиқиб кетди. Штатнинг айрим районларида транспорт ҳаракати тўхтаб қолди. Шоли ва ғўзага жиддий шикаст етди.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ ТЎҒРИСИДА

РИМ, 4 август. (ТАСС). «Италия—СССР» жамияти журнали «Реальта Советика»нинг сўнгги сонида Совет Ўзбекистонидаги ҳаётга бағишланган кенг репортажнинг биринчи қисми эълон қилинди. Бу репортаж ана шу республиканинг тарихига бағишланган. Репортаж рангли ва оқ-қора фотографиялар билан яхши безатилган. Бу репортажни журналнинг махсус мухбири тайёрлаган. Яқинда у Тошкентда ва Ўзбекистон ССРнинг бошқа шаҳарларида бўлган эди.

«Совет Ўзбекистони, — деб таъкидлайди журнал,— бир неча ўн йил мобайнида ғоят қолоқликдан атом асрига қадам қўйди». Репортажда 1966 йил апрель ойидаги зилзиладан кейин Тошкентни тиклашда СССР даги барча иттифоқдош республикаларнинг бинокорлари фаол қатнашганликлари ҳам кўрсатилган.

КУРАШНИ ДАВОМ ЭТТИРИШГА БЎЛГАН АҲД

ЖАЗОИР. (ТАСС). Африкалик ватанпарварларнинг миллий озодлик курашини ҳар қандай йўл билан бўлса ҳам бостиришга уриниб, Жанубий Африка ирқчилари Африка миллий конгресси (АНК) отрядларига қарши «тозалаш операцияси» деб аталган операцияни амалга оширмоқдалар.

Биринчи Умумафрика маданият фестивалида қатнашган Африка миллий конгрессининг намояндалари АПС агентлиги мухбирига шу ҳақда гапириб бердилар.

Кейинги вақтда улар «Саманда», «Себаза» деган ном билан иккита операция ўтказа бошладилар. Бу операцияларни ўтказиш вақтида ҳаракатчан қисмлар, артиллерия, вертолётлар ва бошқа ҳозирги замон қуролларидан фойдаланилмоқда.

Африка миллий конгресси вакиллари бундай дейишди: «Жанубий Африка ирқчиларининг партизанларни тор-мор келтириш, халқни бўлиб юбориш, халқ ўртасида умидсизлик уруғларини сочиш учун бўлган барча интилишлари барбод бўлади. Африка миллий конгрессининг ватанпарварлари қуролли курашни давом эттирмоқдалар ва уни кучайтиришга қарор қилгандирлар».

ЎЗБОШИМЧАЛИККА ҚАРШИ

САНТЬЯГО. (ТАСС). Чилининг Кокимбо вилоятидаги 400 кишидан кўпроқ деҳқонлар помешчикларнинг ўзбошимчалигига ва бир неча қишлоқ хўжалик ишчисини қонунга хилоф равишда ишдан ҳайдаганликларига қарши чиқдилар. Улар забастовка қилиб помешчикларга қарашли ерларни эгаллаб олдилар. Вилоятнинг бошқа районларидаги деҳқонлар уларни қувватламоқдалар.

Я. О. ЛОБЗОВ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги дон ва озуқа экинлари бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, 1928 йилдан КПСС аъзоси Яков Осипович **Лобзов** узоқ давом этган оғир касалликдан кейин 63 ёшида вафот этди.

У ўз меҳнат фаолиятини 1923 йилдан торф қазиб чиқариш ишчиси бўлиб бошлади. Я. О. Лобзов касаба союз ҳаракати курсини тамомлаб чиққанидан кейин комсомол ишига тайинланди. 1930 йилда партия органлари қарори билан уни йигирмабешмингчилар қаторида колхоз раиси қилиб ишга юбордилар. Сўнгра у Воронеж области Шульшинск МТСининг директори бўлиб ишлайди. Яков Осипович Тимирязев қишлоқ хўжалик академиясини битириб чиққанидан кейин 1948 йилгача Зомин районидаги «Ударник» ғаллачилик совхозининг директори, 1948 йилдан 1958 йилгача Ўзбекистон ССР совхозлар министрлигининг ўринбосари бўлиб ишлади. Сўнгра у Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ер ишлар инспекциясига бошчилик қилди, дон ва озуқа экинлари бошқармаси бошлиғининг ўринбосари бўлди.

Я. О. Лобзов район партия комитетлари, Самарқанд область партия комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати қилиб сайланди.

Я. О. Лобзов республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени, икки марта «Ҳурмат Белгиси» ордени, медаллар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. 1964 йилда унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном фахрий унвони берилди.

Яков Осипович доим камтарлиги, меҳнатсеварлиги ва топширилган иш учун юксак масъулият ҳис қилиши билан ажралиб турар эди. Ажойиб инсон, ўртоқ ва мутахассиснинг порлоқ хотираси қалбларимизда доим сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи республиканинг барча районларида ҳаво очиқ келади. Секундига 3-7 метр тезликда кучсиз шамол эсади. Ҳарорат 34-39, жанубда 41 даража атрофида бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ бўлади. Енгил шамол эсиб, кундузи 36-38, кечаси 19-21 даража иссиқ бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Экран куйлари. 9.30 — «Дўстлик» сюитаси. 9.50 — Концерт (тожикча). 11.15 — «Шеробод —янги пахта базаси» (суҳбат). 11.30 — Концерт (кўрлар жамияти бадиий ҳаваскорлари). 13.30 — Қўшиқлар. 15.15 — Украина радиосининг эшиттириши. (русча). 15.30 — Музикали драмалардан парчалар. 16.10 — «Фридрик Шопен» (суҳбатли концерт). 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — «Пропаганда қилишнинг формаларини такомиллаштирайлик» (суҳбат). 18.10 — Б. Кожевниковнинг тўртинчи симфонияси. 18.40 — Спорт (русча). 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — «Ўзбекистон ишчиси» радиожурнали. 20.30 — Концерт (саноат ходимлари учун). 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Концерт (қишлоқ меҳнаткашлари учун). 22.20 — Тожик куйлари. 22.40 — Шеърият кечаси. 23.15 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — **Кўрсатишлар программаси**. 18.35 — **Телеянгиликлар** (ўзбек ва рус тилларида).

Ўзбек тилида: 19.00 — **Концерт** (халқ талантлари).

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.30 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 18.35 — **Адабий топишмоқ** (болалар учун).

Рус тилида: 19.00 — **Сеҳрли тухум** (болалар учун қўғирчоқ фильм). 19.25 — **Бу оҳшом** (фильм-концерт).

Ўзбек тилида: 20.00 — **Икки билагузук** (Муқимий номли театр спектакли олиб кўрсатилади). танаффус вақтида **«Зангори экран яратувчилари»** деган эшиттириш ва реклама.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 20.00 — **Плотон кўчасида момоқалдироқ** (телеспектакль). 21.15 — **Партизанлар** (ҳужжатли фильм). 21.35 — **Учувчи хотираси** (телефильм). 22.05 — **Эстрада-67.**

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6|VIII да Қайнона, 7 VIII да Фарғона тонг отгунча.

КИНО

Берлин томон йўл — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Жижканинг жанговар аравасида (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 4 да). **Данийрар** (кундуз 2, кеч 6 ва 8 да) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Тайга хўжайини — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва кеч 9 яримда).

Юлдузсиз сельва — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ганга ва Жамна — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Райк болалари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3-15 ва кеч 6-30 минутда).

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Таъминот бош бошқармаси

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ИЧКИ РЕСУРСЛАРНИ ТАРҚАТИШ КОНТОРАСИ

республика корхоналари ва ташкилотларидан ортиқча сифатида комиссияга қабул қилинган материал ва ускуналарни эркин сотиш учун.

МАЙДА УЛГУРЖИ БАЗА ТАШКИЛ ЭТДИ

База республика корхоналари ва ташкилотларидан шартнома бўйича кенг номенклатура билан ортиқча материал ва ускуналарни комиссияга қабул қилади. Материал ва ускуналарга дастлаб 50% ҳақ тўланади, қабул қилинган буюмлар сотилганидан сўнг қолгани ҳам тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Цеткин кўчаси. 66-уй. Телефон 33-28-23; База—Воровский кўчаси, 8-уй. Телефон 66-24-17.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном, Дон ва озуқа экинлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари

Яков Осипович ЛОБЗОВнинг

узоқ давом этган касалликдан сўнг вафот этганлигини билдиради ва марҳумнинг оиласи, яқин танишларига таъзия изҳор қилади.

ҲАР ТЎҒРИДА

КИМ КАТТА?

Биз дунёда энг катта ҳайвон фил, деб ўрганиб қолганмиз. Янги туғилган фил ўртача 75 килограмм бўлади Наҳанг балиқнинг боласи эса туғилган пайтида узунлиги 7 метр, оғирлиги эса 2 тоннага етади Наҳанг балиқча ҳар кун 5 сантиметр ўсиб, 100 килограммдан этига-эт қўшила боради. Йирик гренланд наҳанг балиғининг оғзи жуда баҳайбатдир. Оғзининг эни 4 метр, кенглиги ҳам 4 метр, оғиз бўшлиғи эса 6 метрдан ҳам кенгроқдир.

Ҳайвонлар ичида кенгурунинг боласи энг кичик ҳисобланади. Янги туғилган кенгурачанинг бўйи 2 сантиметр, оғирлиги эса бир неча граммгина бўлади.

ЕВРОПА ҚАЧОНДАН БУЁН ҚАҲВА ИЧАДИ?

Оз ҳам эмас, кўп ҳам эмас, 300 йилдан буён. Биринчи марта қаҳва донини Европага Шарқдан италиялик Петро делла Валле 1665 йилда, кейинроқ эса француз Ля Руак Марселдан олиб келди. Парижда биринчи қаҳвахона очилди. Лекин одамлар қаҳва ичишга одатланмаганликлари учун бу корхона тезда касодга учради. XVIII асрдан бошлаб эса қаҳва Европага кенг тарқалиб, кишилар унинг мазасига тушуниб қолдилар.

НОАНИҚЛИК ҚУРБОНИ

Норвегиялик бир деҳқон Лильхаммер темир йўл бошқармаси устидан шикоят қилиб, судга борди. Суд деҳқоннинг аризасини қараб чиқиб, бошқарма бошлиқларига қуйидаги ҳукмни маълум қилди: «Агар поезд график бўйича қатнаб, кечикмаганида деҳқоннинг сигири йўлга чиқмаган ва тирик қолган бўларди. Сигир поезд кеч қолиб келаётган пайтда йўлга чиқиб, ҳалок бўлган. Шу сабабли бу ҳодисанинг содир бўлишида темир йўл бошқармаси айбдордир...»

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 28. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334435. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216. Халқаро ҳаёт — 337694. Коммунистик тарбия — 331455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338679. 333553 Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249. 330250. 330251. 330252 330253, 330254 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85, Бухоро 43—141, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус 42-62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

№ Б. — 181. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633 Р. 03189.